

Barkaszi Bence, Som

Barta Melánia, Déda

Hires Virginia, Déda

Sütő Barbara, Kisdobrony

A Sárga kicsi kígyó c. meséhez beküldött képek

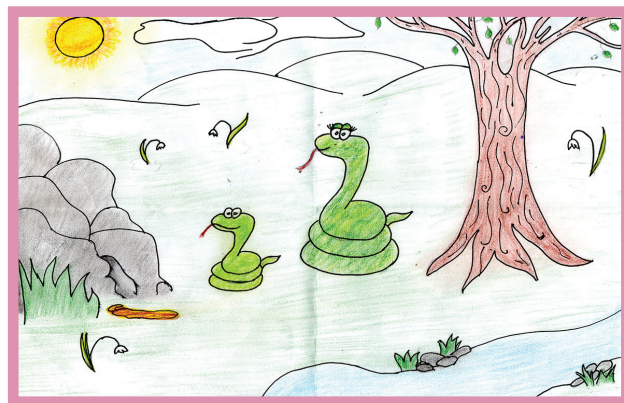
Szamborovszky Anna, Nagyberég

Lelekács Antónia, Rát

Orosz Ramóna Ingrid, Beregújfalu

Doktor Anna, Beregrákos

Miklya Zsolt

Őszi dal

Szél muzsikál,
sok fa levele zsong,
lenn az avarban
öt gyerek visong,
fenn a magosban
varjúraj kering,
öt kicsi lurkón
gyűrődik az ing.

Szél se zenél fák
levele körül,
benn a szobában
álomba merül
öt kicsi gyermek,
és a holdsugár
paplana súgja:
aluszik a nyár.

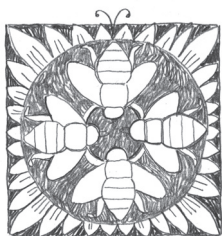
Nemes Nagy Ágnes

Őszi dongó

Őszi dongó rászállott a
fényes, sárga avarra.
Őszi dongó.

Őszi napfény nagy fejed
összevissza zavarja,
őszi dongó.

Őszi napfény nagy fejed zavarja,
kavarja,
nem szálltál te virágra,
szálltál te csak avarra.

Döngicselő

BÁBOK ÚJRAHASZNOSÍTOTT ANYAGOKBÓL

Régi, elhasználódott, kinőtt pulóvereknek egyfajta újrahasznosítása, ha a karrészüket levágva, és az elvágott részhez kétrétegű (hogy a báb fejét mozgató középső ujj közéférjen) papírból vagy filcből hozzáragasztott fejet képezve kesztyűbábót készítünk, de a zokni levágott szárát is ugyanígy alkalmazhatjuk. A fej alatti részen kétoldalt apró lyukat kell vágni a mutató- és gyűrűsujjak részére, melyek majd a báb karjait képezik.

A képen a *Piroska és a farkas* című mese figurái láthatók, de ezzel a technikával más mesék szereplői is elkészíthetők.

DIÓHÉJ-EGÉRKÉK

Hozzávalók: fél dióhéjak, színes filc anyagdarabok, olló, ragasztó, fekete filctoll.

Elkészítés: A színes filcanyagból két fület és egy farkincát vágunk ollóval. Ráragasztjuk a dióhéj keskenyebb végére a füleket az ábra szerint. A farkincát a szélesebb végéhez ragasztjuk. Fekete filctollal szemeket és orrot rajzolunk. Máris lehet játszani a kisegerekkel!

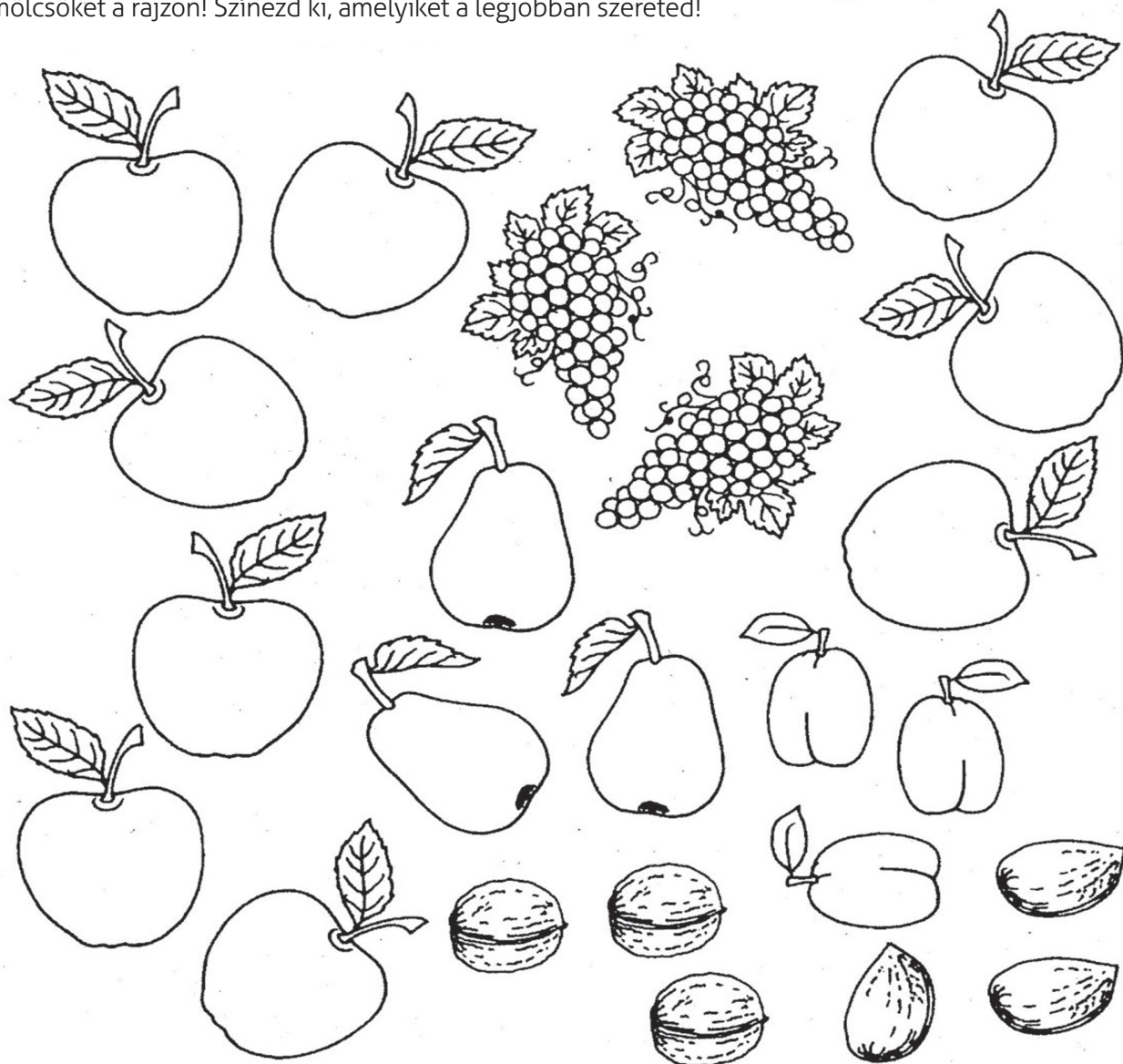
Jó szórakozást!

GYÜMÖLCSÖK

Ezek a gyümölcsök ősszel érnek. Szereted őket? Biztosan van kedvenced! Nagyon jóízűek, és nagyon egészségesek!

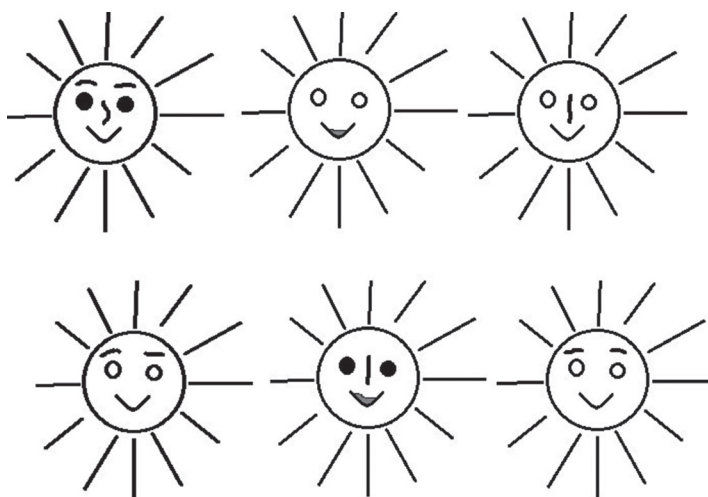
Számold meg, melyikből van a legtöbb! Ha megszámoltad, hármassával karikázd be az egyforma gyümölcsöket a rajzon! Színezd ki, amelyiket a legjobban szereted!

KÉPNÉZEGETŐ

Süss fel nap

Ősszel gyakran esik az eső, de jó lenne, ha ennyi napocska sütné fényesen! Ha jól megnézed a napocskákat, csak kettő hasonlít egymásra. Ha megtaláltad, színezd ki őket, és ha már ki is színezted, énekeld el a *Süss fel nap* kezdetű dalocskát is.

A HINTA MEG A KÖRTEFA

(Népmese)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy öreg gazdaember. Annak az öreg gazdaembernek a kertjében volt egy körtefa, s azon a körtefán szép nagy körtek termettek. A szomszédjának keskeny udvara volt, az istálló jó hátul volt, éppen a körtefa alatt.

Annak a szomszéd embernek volt egy olyan nyolcévesforma huncut fia. Annak a gyereknek mindig valami komisszágon járt az esze. Legjobban szúrta a szemét, hogy mennyi körte van az öregember körtefáján. Egyszer, amikor átlesett a kerítésen a gyerek, látta, hogy az öregember ott fekszik a körtefa alatt hanyatt, a kalapja a szemére van téve, s a pálcája, amivel sétálgatott, mellette.

Csábította a körte nagyon a gyereket, nem nyughatott. Gondolkozott, töprenkedett, hogyan juthasson ő oda, hogy azokból a körtékből egyék. Végül is kitalálta. Elment, megkereste a kenderkötelet, amelyikkel az apja kötötte le a szénát a szekéren, s a csűrgerendára felkötötte, úgy csinált hintát magának.

A hinta olyan hosszú volt, s az udvar olyan keskeny, hogy ha ő felült a hintára, és hajtotta magát, akkor a hinta éppen odaért a körtefához. Ahányszor odaérkezett, leszakított egy körtét, s amíg

visszament, beletette a zsebébe. Megint hajtotta, mikor odaért, leszakított egyet, visszament, betette a zsebébe. Két jó nagy zsebe volt. Addig mind hajtotta a gyerek a hintát, amíg megtöltötte a zsebét körtékkel.

Na de a kötél vásott volt, s a gyerek is megnehézedett a sok körtétől. Mikor legközelebb meghajtotta magát, s éppen odaérkezett a körtefához, hát elszakadt a kötél, s – zsuppsz! – a gyerek leesett. Éppen rá az öregemberre.

Az öregember felszökött, s látta, hogy a gyereknek tele a zsebe körtével. Fogta a pálcáját, s jól rávert a gyerek fenekére.

A gyerek elszabadult az öregember kezéből, kifutott az utcára. Hát az utcán éppen vásár volt. Megállott a hídon, tapogatta a fenekét, s ezt gondolta:

„Hát megnövök én még, akkor visszaadom annak a kapzsi öregnek, amit kaptam.” S ki tudja, még miket gondolt.

Ahogy ott tűnődik a gyerek, hát éppen arra járogatott egy ember léggömbökkel. Sok léggömb volt összekötve, úgy vitte őket az ember, s árulgatta.

Közben odaérkezett a kocsmá elé az ember, ott volt egy karfa. Gondolta, megköti a léggömböket a karfához, s bemegy, hogy igyék egy deci pálinkát. A gyerek látta, hogy az ember megkötötte a léggömböket, s azt is látta, hogy bement a fogadóba. Hamar odafutott, s eloldta a léggömböket.

Az ember, mikor a szájához tette a kocsmában a decist, hogy megigya a pálinkát, hát csak a felét tudta meginni, mert akkor látta, hogy egy gyerek eloldja a léggömböket. Úgy a kezében a decissel futott ki, nem itta meg egészen a pálinkát, mert tudta, hogy olyan erősek a léggömbök, hogy a gyereket, ha eloldja őket, elrepítik.

Mire odaérkezett az ember, hát a gyerek már a levegőben volt, mert eloldotta a léggömböket. Utánakapott az ember, de nem érte el a gyerek lábát. Elvitték a léggömbök a huncutját.

A szegény gyerek megijedve tartotta, tartotta egy darabig a léggömböket, de hamar elfáradt a keze, s eleresztette. Szerencséjére egy asszony a hídon egy nagy kosár tojást árult, s éppen arra a kosár tojásra esett a gyerek. Az összes tojás pocskéká ment, de neki magának nem történt semmi baja. Megfogta az asszony, jól megdöngölte a gyereket, s addig nem eresztette el, amíg oda nem jött az apja s az anyja, s meg kellett fizessék a tojásokat. Jött a léggömbös ember, az is tartotta a tenyerét, meg kellett fizessék a léggömböket is.

Hát a szülei megszidták a gyereket alaposan, de magukban örültek, hogy se keze, se lába nem törött, semmi nagyobb baja nem történt. Kifizették az asszonynak a tojásokat s az embernek a léggömböket, az öregnek a körtéket, aztán eldegéltek tovább, s máig is élnek, ha meg nem haltak.

Mihálka György

A Mozdulatlan Utazó

A nagypapával indiánost játszottunk.
Ő rágyújtott a pipájára, én meg rohángáltam.
Nagy csatákról, forró sivatagokról,
felhőkig érő hegyekről mesélt.
Leégett a bajusza.
Soha többet nem tömöm meg
a békepipáját gyufaméreggel.
Délután, mikor már nem zavargott
az udvaron körbe,
megkérdeztem, hogy járt-e már indiánföldön.
Azt mondta, hogy már én is jártam ott,
mert elképzeltem az egészet,
a füstöt, a fejdíszet, a harcolást.
De hát így be tudom járni az egész világot!
És lehetek tengerész
meg felfedező
meg úrhajós.
Tényleg, így minden lehetek,
még jó kisfiú is.
Lehajtottam a fejem.
Nagypapa már nem haragudott rám.
Örömben elástam a mama klopfolóját.

Sarkadi Sándor

Sündisznócska

Tegnap korán esteledett,
sündisznócska ágyat vetett.
Ágyat vetett az avarban,
kicsinyeit betakarta.

Fújhat a szél lankadatlan,
melenget a mohapaplan.
Jó meleg a földi fészek,
aludjatok, kis tuskések.

Veres Csilla

Őszi susogó

Érett szilva mind lepotyog,
kondérokban lekvár rotyog,
Gyengül a nap sárga fénye,
elszárad a levél széle.

Kiégett sok rigó-torok,
csordulnak az őszi borok,
lehullik a mogyoró,
szól az őszi susogó.

Orgoványi Anikó

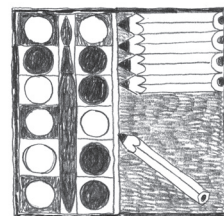
Őszi színek

Ősz apóka előveszi
festővásznát, ecsetét,
színesíti a lombokat,
ebben leli a kedvét!

Minden zöld volt még a nyáron,
most tobzódik ezer szín,
sárga, narancs, barna, bordó,
bíborvörös, élénkpiros.

Arany a dió levele,
halványsárga a kőris,
izzik már a galagonya,
lángol a vadszőlő is!

Ősz apóka elégedett,
elkészült a színes kép,
így pompázik, míg szél úrfi
mindent szépen le nem tép.

Kifestő

MI VAN A SZOBÁBAN?

Nemes Nagy Ágnes versei

Az asztal

A szobában van az asztal,
leterítve szép damasztal.
Ő a kedves, ő a jó,
ő mindenre kapható.
Lehet rajta enni, inni,
leckeírás neki semmi,
építék rá hidakat:
ő a víz a híd alatt.
Autó járja? Vígán állja,
ő a pálya, ő a pálya.
Egy baj van csak: bármi kedves,
lombfűrészről ideges lesz.

A szék

A szobában van a szék.
Nem mondom, hogy csodaszép.
Vén a támla, lóg a karfa,
mintha volna gyöngye mancsa.
Az igaz, míg kicsi voltam,
ha nem látták, ráugortam,
a karfáján lovagoltam,
de akkor még buta voltam.
Most sajnálom, ha morog,
nyikorog és nyiszorog –
olyan, mint egy barnamedve,
főleg este, főleg este.

Az ágy

A szobában van az ágy,
és az ágyban van az álom.
Párna úszik nagy folyón,
máris túl van hét határon.
De ez mégsem uszoda:
lombokból a kupola.
És a lombos kupolában
hét majom, hét majom
ugrál fenn az ágakon,
lomb között, gally hegyén,
úgy cikáznak, mint a fény.
Aztán hosszú karjukon
lógnak – hét arany majom! –,
mintha hét kövér füge
lóbálózna fenn az ágon –
de ne hidd el, ez csak álom.

KERESD A KÖZMONDÁST!

A játék időtartama kb. 15-20 perc. Eszközt nem igényel, mégis akár 10-15 fő is játszhatja.

A társaság megállapodik egy ismert közmondásban. Ennek szavait kiosztják a játékosok között. A feladványba be nem avatott játékos kérdéseket tesz fel sorban a többieknek, nekik pedig úgy kell válaszolniuk, hogy a nekik osztott szó a lehető legkevesebb feltűnéssel szerepeljen a válaszban.

TÍZBETŰS

A játék időtartama 15-20 perc. Tollra és papírra minden játékosnak szüksége lesz. A játékot 5-15 fő játszhatja.

A játékhoz mindenki egy négyzetláncot készít, amelynek tíz oszlopból és a játékosok számának megfelelő sorból kell állnia. Minden játékos gondol egy tízbetűs szóra. A táblázat első sora a továbbiakban az általa, a többi sora pedig a többiek által gondolt tízbetűs szavakat jelképezi (természetesen nemcsak tízbetűs szavakkal játszható). Miután mindenkinek megvan a szava, kezdődik a kitalálósdi. Valaki mond egy betűt. Ezután a betűt mondó játékostól indulva, körben mindenki megmondja, hogy az ő szavában hol található az adott betűből – már amennyiben megtalálható benne. Ezután a kezdőjátékos mellett mond egy másik betűt, és így tovább. A betűket a keresztretjévszabályok szerint kezeljük: a kettős betű két betűből áll, továbbá nem különböztethetjük meg a hosszú és a rövid magánhangzókat. A többiek szavaira a játék folyamán bármikor, bárkinek lehet tippelni. Akinek a szavát eltalálják, vagy aki rossz szót tippelt, kiesik a játékból. A győztes az, aki a legtovább bennmarad, vagy aki leghamarabb kitalálja a többi játékos szavait.

BESZORÍTÓS-KISZORÍTÓS

A játékot 2-10 fő játszhatja.

Minden játékos, amikor rákerül sor, rajzol a kocás papírra egy téglalapot vagy egy négyzetet. Az alakzat bármekkora lehet, de oldalai nem érintkezhetnek egyetlen, már korábban megrajzolt alakzattal sem. A különböző négyszögek átfedhetik egymást. A játék célja az, hogy kiszorítsák az ellenfelet, hogy ne maradjon számára szabad hely további négyszöget rajzolni. Aki már nem tud többet rajzolni, az kiesik. Amikor már senki nem talál helyet egy új négyszög megrajzolásához, az lesz a győztes, aki az utolsót rajzolta.

RITMUSJÁTÉK

A játékosok számának ebben a játékban nincs felső határa, sőt, annál érdekesebb, minél többen játsszák.

A játékosok kört alkotnak, amibe a játékvezető is beáll.

Egy nagyon egyszerű mondókát tanulnak meg első lépésként: Csák-csiki csák-csiki szák po-pó!

Tetszőlegesen kiválasztunk egy ritmust (elsőre jobb valami lassúval próbálkozni). A mondókát közösen ismételjük, és közben a játékvezető egy általa kiválasztott mozdulatot végez (pl. tapsol) a mondóka ritmusára. Amint kétszer elmondták a mondókát (ennek legyen jele pl. 4 taps), a játékvezetőtől jobbra lévő játékos utánozza, ugyanabban a ritmusban. Ezzel egy időben a játékvezető ugyanazzal a ritmussal, de már más mozdulattal, pl. csettintéssel kísérve mondja a mondókát. Ezután a következő játékos utánozza, amit az előtte lévő tapsolt, a játékos pedig, aki eddig tapsolt, most azt csinálja, amit a játékvezető, tehát csettint az ujjával, a játékvezető viszont már egy harmadik fajta mozdulattal folytatja ugyanabban a ritmusban. Ez így megy egészen addig, amíg az utolsó játékost is elérte a mozdulatok hulláma. Minden mozdulatot addig kell végeznie az éppen soron következő játékosnak, míg a mondókát kétszer el nem mondta, s csak ezután válthat arra, amit az előtte lévőől ellesett. A mozdulatok száma a játékosok mennyiségétől függ.

HÁZ, FA, KUTYA

A játékhoz A/4-es papírlapra, írószerre és minden játékos pár számára egy alátétre lesz szükség.

A csoport párokra oszlik. A párok tagjai egymással szembefordított székekre ülnek úgy, hogy térdük összeérjen. Térdükön helyezik el az alátétet és a papírlapot. A filctollat (vagy amilyen íróeszköz épp kéznél van) mindketten megfogják. A csoportvezető arra kéri a játékosokat, hogy hunyják le szemüket, és képzeljenek el egy tetszés szerinti tájat, benne egy házzal, a ház mellett egy fával, mellette pedig egy kutyával. Kb. 2-3 perc után a csoportvezető arra kéri a párokat, hogy szavak nélkül, teljes csendben, a filctollat együtt fogva rajzoljanak egy képet, amin van egy ház, egy fa és egy kutya. Amikor a kép elkészült, írják alá egy közös művésznévvel, majd közösen adjanak osztályzatot (jegyet) is a képre. Amikor mindenki elkészült, a képeket kifüggesztik valahová, a párok pedig beszámolnak arról, mit éreztek a közös rajzolás során, ki irányította a munkát stb.

Aranykapu

Mindenféle

KRÉMES-SZILVÁS PITE

Hozzávalók 6 főre:

A tésztához: 30 dkg finomliszt, 15 dkg vaj, 3 ek. cukor, 1 csomag sütőpor, 2 tojássárgája, 1 ek. tejföl, 1 csipet só. **A krémhez:** 3 tojássárgája, 5 tojásfehérje, 1 tasak vaníliás pudingpor (főzős), 1,5 dl tejföl, 4 ek. cukor, 1 kg szilva, fahéj ízlés szerint, 5 evőkanál búzadara.

Elkészítés:

Tészta: A lisztet, a cukrot és a sütőport a sóval elkeverjük, majd elmorzsoljuk benne a vajat. Hozzáadjuk a tojássárgákat és a tejfölt, összegyúrjuk. Kb. fél centi vastagra, s a tepszi nagyságnál kicsivel nagyobbba nyújtjuk, majd beleterítjük a tepsibe úgy, hogy legyen pereme. Vékonyan meghintjük 2 evőkanál búzadarával, rárakjuk a kimagozott, félbevágott szilvát (vágott felével felfelé), bőven meghintjük fahéjjal, végül rászórjuk a maradék 3 evőkanál búzadarát.

Krém: A tojásfehérjét a cukorral kemény habbá verjük. Egy külön edényben kikeverjük a tojássárgáját a pudingporral, és hozzákeverjük a tejfölt. Végül a fehérjehabot óvatosan a sárgájához keverjük. A masszát ráöntjük a szilvára, jól elsimítjuk. 170-180 fokra előmelegített sütőben 30-35 percig sütjük.

PALINDROMOK

A palindrom olyan szó vagy mondat, amely visszafelé olvasva is ugyanaz.

A cápa ette apáca.
Barbara arab rab.
Csak a mama makacs.
Csáp alakú kalapács.
De ne sebesen edd!
Életem Etelé.
Goromba rab morog.
Hallak, Allah.
Indul a görög aludni.
Keresik a tavat a kis erek.
Ló szava szól.
Márta halad, s dala hat rám.
No, láttad orrodát tálon?
Óda: sok a lakos adó!
Ön Barbara, arab rabnő.
Papa ír, rí a pap.
Rád rohan a hordár.
Siet a Tina. Anita, te is?
Szárad a darázs.
Tánya, kérek kerek kerékanyát!
Vasutas eledele satusav.

MAGYAR TELEPÜLÉS-NEVEK ANGOLUL

Baja – His Problem
Kiskunhalas – Small Kun Has Fish
Lajosmizse – Mizse of Louis
Békéscsaba – Pacific Csaba
Újkígyós – Has New Snake
Hollóháza – Hollow of Raven
Szeged – Your Nail
Görbeháza – Her Curved House
Eger – Mouse
Hatvan – Have Six
Visznek – They Take You Away
Tatabánya – Old Man Mine
Oroszlány – Russian Girl
Nagybajom – My Big Trouble
Törökszentmiklós – Turkish St. Mike
Tiszafüred – Bathing in Tisza
Szombathely – Sabbath Place
Veszprém – He Buys Fur
Hévíz – Hey Water

varosnevek.blog.hu

SZABÓ LŐRINC VERSEI

60 évvel ezelőtt, 1957. október 3-án hunyt el Szabó Lőrinc, akinek gyermekköltészetét főleg a fiáról, Lóciról írt versekből ismerjük. Két versével emlékezünk rá.

KICSI VAGYOK ÉN

Kicsi vagyok én,
majd megnövök én,
mint a tündő a fazékból,
kidagadok én.

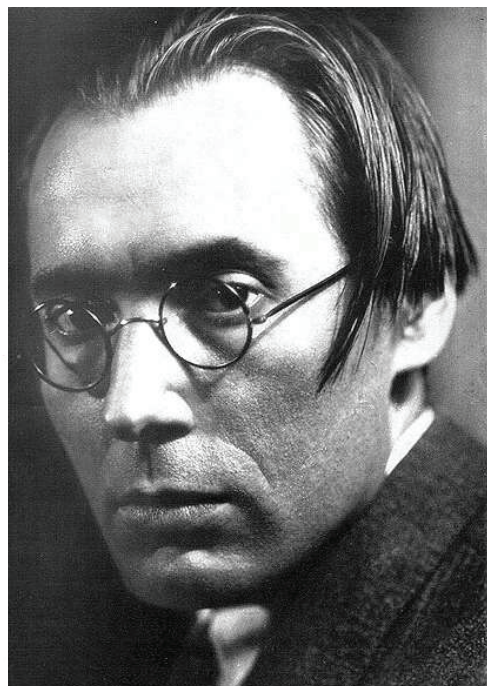
Kicsi vagyok én,
majd megnövök én,
apámnál is, anyámnál is
nagyobb leszek én.

Kicsi vagyok én,
erős leszek én,
világ minden óriását
földhöz vágom én.

Kicsi vagyok én,
bátor leszek én,
óriások palotáit
elfoglalom én.

Kicsi vagyok én,
nagy úr leszek én,
aranszobát adok minden
testvéremnek én.

Kicsi vagyok én,
vezér leszek én,
én leszek a legjobb ember
a föld kerekén!

SOKAT TUD AZ ÉN KEZEM

Sokat tud az én kezem,
sokat tud az ujjam,
benne mindenféle régi
s mindenféle új van.

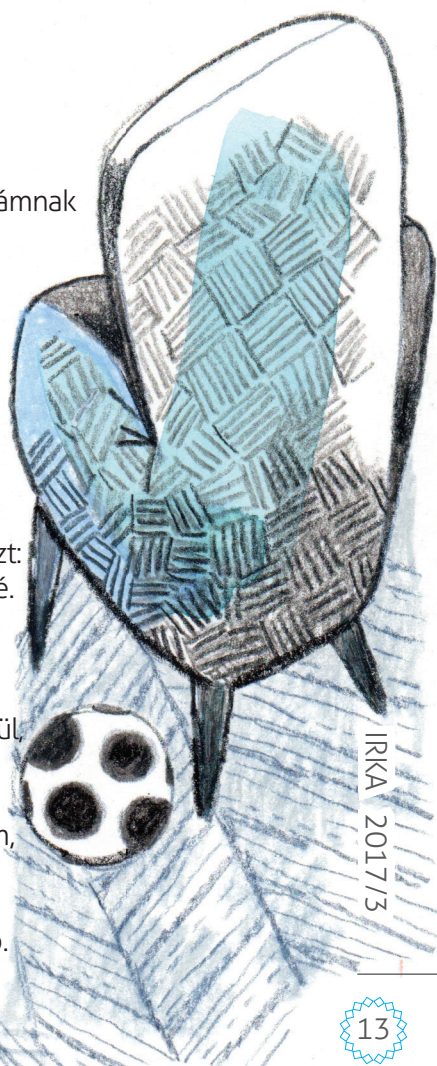
A régi a lecke,
s én gyártom az újat,
hogy megnőve szép hazámnak
segíteni tudjak.

Festek, írok, építék
tornyot, hidat, embert,
papíromon sok a ház és
csak úgy nyit a sok kert.

Betű gurul, neve ó,
arca, mint a holdé;
szeme nő és farkat ereszt:
most úgy hívják, hogy gé.

Rajz, betű és száz tudás
van az én ujjamban,
bennem is nő, szépül, épül,
ami odakinn van.

Jó szerszám az én kezem,
az eszem se rosszabb,
gyönyörű ma a világ, de
gyönyörűbb lesz holnap.

Kedves Olvasó!

A cserkészetnek immáron Kárpátalján is van hagyománya, ám azokon a helyeken, ahol nem működik csapat, általában keveset tudnak erről az izgalmas dologról. Az Irkában ezért mostantól több lapszámon át talál sz majd egy cserkészetről szóló oldalt is. Reméljük, kedvet kaptok bekapcsolódni a mozgálmobba!

Talán már te is találkoztál cserkészekkel. Mik voltak első tapasztalataid? Irdatlan nagy túrazsák egy nagyon kicsi gyereken, menetelés énekszóra, fáradhatatlan lelkesedés... Vagy épp furák, segítőkészek, zajosak? Bizonyára sok gondolat fogalmazódott meg fejedben – de kik ők? És mi ez az egész? Ebben a cikkben erre keresem a választ.

Volt egyszer egy angol katonatiszt, bizonyos Lord Baden-Powell (nevezzük Bi-Pinek, később a cserkészek úgyis így hívták), aki a XIX. század végén a dél-afrikai Mafekingben szolgált. Az ostromlott városban tizenéves fiúk is kivették a részüket a védelemből, akik biciklis futárszolgálatot láttak el. Ezek a srácok képzett és tapasztalt tiszteket megszégyenítő bátorsággal látták el kicsiny, de annál fontosabb küldetéseiket, mivel vállukon érezték a feladat fontosságát. Ezt ismerte fel Bi-Pi, aki hazatérése után, 1907-ben módszerei kipróbálására megszervezte a világ első cserkész táborát London mellett, Brownsea szigetén. Elképzeléseiről könyvet írt, amely *Cserkészeti fiúknak* címmel jelent meg. (Lányok, elnézést, ti egy kicsit később léptek be a cserkészeti történetébe). Ebben a könyvben leírta, hogyan lehet békés időszakban is a haza szolgálatára lenni úgy, hogy közben a fiúk izgalmas dolgokat tesznek és fejlődnek.

Az ötlet jónak bizonyult, könyve futótűzként terjedt a világban, mára a 40 milliós mozgalom rutinszerűen alkalmazza – ma cserkész módszerként ismert – elképzeléseit.

Megkérdeztem egy tábor lakóit, hogy mit lehet csinálni a cserkészeti ben. Csak úgy röpködtek

a válaszok, alig bírtuk leírni:

megismerni a természetet, kézműveskedni, fűni-faragni, rajzolni, szerepelni, énekelni, zenélni, népdalokat tanulni, harcolni hibáid ellen, sziklát mászni, evezni, önfegyelmet és kitartást gyakorolni, külföldre utazni, életre szóló barátságokat kötni, önként csatlakozni, sokat játszani és vidámkodni. A paletta tehát elég széles, és Te is bármikor csatlakozhatsz. Mire vársz? :-)

Az első cserkész táborban a legizgalmasabb az erdei – mai szóval talán túlélési – praktikák megtanulása volt. A Bi-Pi könyvében leírt gyakorlati tudás nagy részét mára sok kutyü képes helyettesíteni. De ez nem ilyen egyértelmű. Gondolj bele, milyen menő egy túrán, ha felnézel az égre, és – míg haverod aktiválja a mobilnetet, bekapcsolja a térképes appot – te a Nap vagy a csillagok állásából megmondod, merre is kellene menni. Ugye? A cserkészeti persze nemcsak a tájékozódásról szól, mellette sok érdekes és egyben a mindennapokban is hasznos dolgot tanulhatsz.

Néhányan úgy gondolják, a cserkészeti egy különóra a sok közül, azonban ez egy hibás elképzelés. Ez ugyanis életforma. A cserkészeti segítségével a tájékozódás nemcsak az erdőben, de az életben is könnyebben fog menni: az őrsi foglalkozásokon látod őrsvezetőt – mint bátyádat vagy nővéredet –, ahogy példát mutat és megtanít vagányságokra. Később te is vezethetsz majd őröt, és egyszer csak felnőtt leszel, a cégek meg csak úgy kapkodnak majd utánad, mert te megtanultad (úgy, hogy nem is vetted észre), hogyan kell csapatban, összefogással eredményeket elérni, együtt munkálkodni, másokat vezetni. Ez csak egy példa a sok közül, de a cserkészeti az élet számos területén megtanít a túlélésre.

A cserkészek sem szupermenek, gyakran elfáradnak, de ez a nap végén legtöbbször „jóleső fáradtság”. Hisz nincs is annál jobb, mint nyugtázni, hogy aznap is egy kicsit jobbá tetted a magad körüli pici világot. Megtetted a tőled telhetőt, ez téged is megnyugtató, s lelkesedést ad a következő napra.

A következő lapszámban újabb érdekességeket hozok nektek a cserkészetről.

Techet Gábor

Cserkészinduló

Sík Sándor

Turry Peregrin

KI KAP AJÁNDÉKOT A MIKULÁSTÓL?

Játékos jelenet kisiskolásoknak

Szereplők: mesélő, Mikulás, két kisfiú, hat fiú, lányok, Krampusz, róka, nyuszi, nagymama.

Szín: szoba, kis asztalnál ül a Mikulás. Előtte levelek halmaza, azt olvasgatja. Arca szomorú, haragosan csóváltgatja a fejét, nagyokat sóhajt, az olvasott leveleket mérgesen papírkosárba dobálja.

Mesélő:

Barátságos kicsi házban, örök hó-jég országában él a Mikulás.

Észak fényénél apóka – orrán kerek ókula – levelet olvas.

Postása csak hozza, hozza, ezer levél áll halomba, gyermekek küldik.

Ajándékot várnak tőle, megírják hát levelükbe', hogy mi kell nekik.

Nem magányos a Mikulás, hisz a serény nyuszi postás jön-megy naponta.

(Megjön a nyuszi-postás, táskájából újabb csomag levelet vesz elő, leteszi az asztalra, kimegy.)

Házában él az inasa, kinek neve Krampuszka, meg egy kis róka.

(Hátulról előjön egy aprócska krampusz, a fején szarvakkal, bojtos farokkal, mögötte a kis róka. Jókedvűen ugrándoznak, majd illedelmesen meghajolnak és leülnek a Mikulás elé.)

Mikulás:

(Krampuszkához meg a kis rókához, mérgesen dörögve, orra hegyére csúsztatva szemüvegét, kezében két levéllel)

Újabb kérdés, figyeljetek, mit s hogy kérnek a gyerekek.

Ha meghalljátok, nektek se lesz jó kedvetek!

(Két fiú be, ők írták a leveleket. A jelmez minden szereplőn boríték. Meghajolnak, elmondják, mit szeretnének, s távoznak. Majd hat gyerek szalad be, külön-külön bemutatkoznak, de valamennyien egyszerre beszélnek, miközben a Mikulás újabb és újabb leveleket emel ki a zsákból.)

Két kisfiú:

Nevem Péter, (külön) Balázs vagyok, *(együtt)*

csak drága csokit kaphatok, füzér banánt és legót, Mikulás, tőled várok!

(El.)

Hat fiú:

(együtt)

Mi itt hatan

(külön-külön)

Gergő, Jóska, Jancsi, Laci, Zoli, Zsiga

(együtt)

telefont kérünk;

vagy ha nem, legyen videó,

mobil helyett tán az is jó...

megfelel nekünk.

(El.)

(Hat lány perdül be a színpadra, egymás után bemutatkoznak, majd egyszerre beszélnek. Közben újabb öt levél a Mikulás kezében.)

Lányok:

Zsuzsi vagyok, nevem Kata, Anna, Márti, Andi, Zita. *(együtt)*

Tudjad, Mikulás: nyakláncot, gyűrűt szeretnénk, legjobb Barbie legyen miénk, azt ne kapja más!

(El.)

(Újabb hat gyerek jön be, fiúk, lányok vegyesen.)

Fiúk, lányok:

(együtt)

Most mi kérünk;

(külön)

Andris, Csilla, Klára, Feri, Julcsi, Csaba,

(együtt)

cipőnkbe tegyél drága tollat, sok narancsot, márkás holmit, pulcsit hatot, nekünk azt vegyél!

(El.)

Mikulás:

Mind követel... Jaj, a fejem...

(Fejét fogja, hajladozik.)

Ebben örömöm nem lelem!

Gyere, inasom, kis Krampusz, mondj okosat, te talán tudsz...

Krampusz:

(Felpattan, csípőre teszi a kezét, hangosan mondja)

Szedte-vette gyereksereg, egy se kér, parancsol neked.

Fogadj el egy jó tanácsot: vigyek én mindnek virgácsot!

(Leül a helyére.)

Róka:

(Odalép a Mikuláshoz, hegyes orrát köpenyéhez dörzsöli, kedvesen szól.)

Maradj otthon, kedves gazdám, nincs ajándék idén, nincs ám;

Üresen hagyd cipőidet, tudjuk, mást nem érdemelnek!

(Visszaül a helyére.)

Nyuszi:

Kedves öreg, jó Mikulás, megint én jöttem, a postás.

Mint a nyúl, gyorsan futottam, már csak egy levelet hoztam...

Mikulás:

(Kezét felemelve tiltakozik)

Nem olvasok több levelet, dobod kosárba, oda tegyed!

Idén a Mikulás nem jár, a sok gyerek hiába vár.

Nyuszi:

(Kérlelő hangon, mintha nem is hallotta volna, mit mondott a Mikulás)

... városszéli kicsi házból jött levél egy nagymamától:

Pannika, kis unokája nagybeteg, az ágyat nyomja...

(Szomorúan leül a róka mellé.)

Nagymama:

(Bejön, kezét összekulcsolva a Mikuláshoz beszél.)

Nyquist Gizella

SANTA SEM TÖKÉLETES

Áhány ház, annyi szokás – szól a közmondás. Ez az ünnepekre, például a karácsonyra is érvényes.

Orsika egy magyar–amerikai családban él, ahol az ünnepekre is vegyes hagyományok jellemzőek. Családjukban Santa (az amerikai Mikulás) hozza a karácsonyfát néhány nappal az ünnep előtt. Karácsony éjszakáján aztán ismét visszatér az ajándékokkal.

Az egyik évben Orsi úgy érezte, különösen sokat kell várnia az áhított karácsonyfára.

– Hozzánk mikor hozza már Santa a karácsonyfát? – kérdezte kétségbeesve. – A többi gyereknek már rég megérkezett – mutatott csöppnyi ujjával a fel-felvillanó ablakok felé. – Lehet, hogy elfeledkeztünk róla? – Bizony, ekkor már sírásra állt pici szája.

– Dehogyan, Orsikám, csak annyira sok helyre kell fát vinnie, hogy nem tud mindenkihez egyszerre menni. Hidd el, hogy néhány napon belül már mi is gyönyörködhetünk benne! – simogatta meg gyengéden az orcáját anyukája.

Néhány nap múlva Orsi arra ébredt, hogy az éjszaka Santa elhozta a fát nekik is a szokásos le-
vélkével.

Orsi valóban sokat segédkezett a fa díszítésében. Nagyon élvezte azt is, hogy kapott egy icipici fácskát, amit a szobájába vihetett be. És ugyan minden dísz egy helyre került azon a fácskán, mégis úgy érezte, hogy az a legszebb kislány-karácsonyfa a világon.

Santa valóban visszatért néhány nap múlva sok-sok szép ajándékkal. A két sütit is megette, amit Orsika készített ki neki a fa alá.

Karácsony reggel a kislány nagy izgalommal kezdte el kibontani a szép, színes csomagokat.

Jó Mikulás, kérve kérlek, unokámtól ne tagadd meg az örömet, melyre úgy vár, meséskönyvre vágyik rég már. Kiságyában olvasgatva igazsátlán nyuszi, róka, tündérvilág sok csodája, mind mosolyt csalna arcára... Ha kapna még pár szem cukrot, piros almát, aranydiót, szívéből lenne ő hálás, hogy járt nála a Mikulás. Cipője rég tisztán ragyog lesi, várja a nagy napot, s üzeni neked, Mikulás, úgy szeret, ahogy senki más.

(EL)

Mikulás:

(Fürgén felpattan az asztal mellől, vidáman, tetterre készen beszél.)

Ily levélre, erre vártam, induljunk hát, gyorsan, gyorsan!

Pannikának cipőcskéje ajándékkal legyen tele!

Miközben lehúzta a papírt az egyik doboz te-
tejéről, hirtelen megdermedt. Ijedten nézett elő-
ször a dobozra, majd anyukájára.

– Anyu, azt hiszem, Santa elrontott valamit! Ez itt egy Barbie baba! Most mit csináljunk?

– Mit tehetünk? – válaszolta édesanyja (akinek a Barbie babák nem tartoztak a kedvenc játékaik közé). – Ha Santa azzal ajándékozott meg, akkor természetesen helyet adunk neki házukban.

Orsi arcán nagy megkönnyebbülés futott végig, mert már régen áhítozott a Barbie-ra, és tovább élvezte mind az ajándékokat, mind a karácsonyi családi eseményeket: a finom, meleg kakaót, a süte-
st, az ünnepi illatokat, és persze a számtalan ölelést szüleitől.

Teltek-múltak a napok, az ünnepek. Egyszer Orsi arra ébredt a délutáni pihenőjéből, hogy Santa el-
vitte a karácsonyfát. Egy kicsit szomorkodott miat-
ta, de tudta, hogy jövőre úgyis visszahozza neki.

Elszaladt még egy hét. Egyik csütörtökön, a sok-
sok hideg, szeles, téli nap után olyan gyönyörű, ta-
vaszi időjárásra ébredtek, hogy a kislány nagy sétá-
ra indult anyukájával. Orsi ugrabugrált öröme-
ben, annyira élvezte a napocska simogató sugarait. De
egy pár lépés után hirtelen megtorpant, és ijedt te-
kintettel mutatott valamire a járdán:

– Anyu! Odanézz! Ott, a kuka mellett, ott van
egy karácsonyfa! Hát ez hogy lehet?

Anyukája hirtelen nem is tudta, mit szóljon. Szerencsére, nem kellett neki sokáig gondolkod-
nia, mert Orsi folytatta:

– Tudom, anya! Biztosan Santa leejtette a szán-
kójából Zsuzsi néni fáját! Jaj, nem lesz Zsuzsi né-
ninek jövőre karácsonyfája?

– Dehogyan lesz, kicsikém! Kap majd egy
újat. Santa soha sem felejtkezik meg senkiről.

A kislány boldogan szökdécselt tovább az utcán,
megnyugodva, hogy még Santa is ejt néha hibát.

Cinca Katica

KISMANÓ ISKOLÁBA INDUL

Volt egyszer egy eleven, mindenre kíváncsi kis manó. Ő volt a legeslegkisebb kis manó a manócsalásban. Szülei és testvérei nagy szeretettel és törődéssel vették körül. Otthonuk, a szép Manóvölgy telis-tele volt virágokkal. A kis patak fölött megannyi híd ívelt át, körös-körül pedig tarka pillangók és szivárványszárnyú szitakötők repdestek.

Nőtt-növekedett Kismanó, s mikor elég nagy lett, mint minden rendes manógyereket, őt is beírták a manóiskolába. Szülei lázasan készülődtek. Megvettek mindent, ami a tudományhoz kellett: húsz darab bükkmakkot a számoláshoz, két fácántollat az íráshoz, öt lapulevelet, hogy legyen mire írni, háncsból font tarisznát, s még ki tudja, mi mindent... A leendő kisdíákot kiokosították, hogyan kell illedelmesen viselkedni, és bátorították, hogy egyáltalán nem kell félni.

Kismanó csak kacagott szülei buzgóságán. Vidáman kergette a pillangókat, gyűjtögette a szép kavicsokat továbbra is.

– Messze van még az aranyszínű ősz, jó anyám! Ráér még az okítás, jó apám!

Elérkezett a ragyogó nyár vége.

– Holnap lesz a nagy nap, gyermekem. Aludj nagyot, hogy kipihenten érkezz az iskolába! – búcsúzott este manómama Kismanótól.

– Jó, jó – ásított egy hatalmasat ő, azzal lehunyta a szemét. A következő pillanatban már nyitotta is kerekre.

– Ugye, elkísérsz?

– Természetesen.

– Akkor jó – hunyta le újra.

– Nem lesz nehéz a tudomány, anyukám? – ült fel hirtelen a manó.

– Ha odafigyelsz, akkor nem – mosolyodott el az anya, s gyöngéden lefektette.

– Odafigyelek – motyogta, s végre elszenderedett.

Még a kakas elsőt sem kukorintott, mikor a manógyerek kipattant az ágyból, s szaladt a szüleihez.

– Anya, apa, elkésem, keljetek fel! Már füttyült a rigó az első tanórára, hallottam.

– Jaj, dehogyis, kicsim, az a csalogány volt. Bújj csak vissza hamar az ágyacskádba, s szunyókálj tovább! – ölelte meg álmosan manópapa.

– Á, de én már egyáltalán nem vagyok álmos! Én akarok az első lenni az iskolában! Menjünk már!

A manószülők megadóan kászálódtak ki a puha paplan alól. Iszogatták reggeli nektárjukat. Ezalatt gyermekük ott téblábolt körülöttük, és kifogyhatatlanul kérdezgette őket.

– És ott is lesz játék? És nehéz lesz leírni a 'p' betűt? De hiszen én még nem is tudok írni! És nem lesz nehéz a számolás? És különben is, a jobb meg a bal csápomat folyton összekeverem, és, és, és... hogy menjek így iskolába?! Még annyi mindent nem tudok! – sírta el magát végül.

– Látod-látod?! Egész nyáron nem értél rá, nem tudtunk veled beszélgetni. A pillangók meg a szitakötők jobban érdekeltek. Nem lesz semmi baj, csak csitulj, kincsem. Most már viszont tényleg mennünk kell, ha nem akarsz elkésni – törölgette manómama Kismanó könnyeit.

Amaz hüppögve akasztotta nyakába a hánctarisznát, kézen fogta anyját, s lehajtott fejjel elindult a manóiskolába.

A kapuban már várta őket a tanító néni.

– Hát te, miért lóगतod az orrodát? – mosolyodott el, s felemelte az új diák fejcskékjét az állánál fogva.

Kismanó félénken felnézett, s még a szája is tátva maradt a nagy erős csodálkozástól. Bizony, mert a tanító néni egy igazi tündér volt. Csillogó szeméből olyan jóság sugárzott, hogy egyszerűen elfelejtette minden félelmét. Cuppanós csókkal búcsúzott anyjától, s boldogan lépett be az iskola kapuján. Tudta, hogy csupa csoda várja odabenn, hisz a tanító néni egy igazi tündér.

Almodni
hívunk

Tom Sawyer Mark Twain nagysikerű regényének főhőse. Árva gyerek, akit nagynénje, Polly néni nevel. A regény a 12 éves fiú és barátai kalandjait meséli el. A kerítésfestés történetéből sokat megtudhatsz róla. S ha a könyvet is elolvasod, megtudhatod, hogyan toppant be Tom saját temetésére, és hogyan alakult Indián Joe-val közös története, melyben Tom és barátai egy ártatlan ember életét is megmentették...

Mark Twain

TOM SAWYER KALANDJAI

(részlet)

A falu fölé emelkedő Car-diff-hegy üde zöld színben pompázott. Elég messze is volt a dombocska, hogy csábító, békés, távoli ígértföldjének tűnjék.

Ekkor megjelent a színen Tom. Vödör meszet és hosszú nyelű meszelőt cipelt magával. Végignézett a kerítésen, és mélységes bánat szállta meg lelkét. A természet ragyogó vidámsága egyszerre elröppent. A kerítés vagy harminc méter hosszú és majdnem három méter magas volt.

Tom úgy érezte, hogy az élet reménytelen, súlyos teher. Sójajtva mártotta meszelőjét a vödörbe, végighúzta a kerítés tetején, néhányszor megismételte ezt a műveletet, majd össze-hasonlította ezt a jelentéktelen fehér felületet a végtelen, messze nyúló kerítéssel, és elerőtlenedve leült egy fatörzsre. Ebben a pillanatban gondtalanul énekelve lépett ki a kapun Jim.

Vödört vitt magával. Tom leküzdhetetlen undort érzett a vízfordással szemben, de a kút nál mindig van társaság: fehér, mulatt, néger fiúk, lányok ácsorogtak ott sorokra várva, beszélgettek, pihentek, csereberéltek, bámészkodtak, hajba kaptak. [...]

– Te, Jim! Nem akarsz egy kicsit meszelni? Hozok helyetted vizet.

Jim a fejét rázta.

– Nem lehet, úrfi. Öreg naccsága mondta, menj vízért, senkivel nem beszélj! Mondta naccsága, hogy Tom úrfi majd kér téged, meszelj helyette, te csak csináld a dolgodat. Mondta naccsága, meszelést ő maga ellenőrzi!

– Mit törödsz vele, hogy mit mond! Tudod, hogy mindig így szokott beszélni. Hoci azt a vödört! Csak egy kicsit meszelj, mindjárt itt leszek. A néni sohasem fogja megtudni.

– Nem, nem merek, Tom úrfi. Öreg naccsága levágja a fejem. Biztos levágja.

– Mit? A néni? Meg se tud verni rendesen! Azt szeretném tudni, ki törődik azokkal a pofonoknak nevezett cirógatásokkal, amiket ad? Szörnyen kiabál, de nem fáj, hacsak sírni nem kezd. Azt nem bírom. Te, adok neked egy golyót. Egy nagy üveggolyót.

Jim habozni kezdett.

– Üveggolyó – folytatta Tom –, csuda, mi?

– Isten bizony, csuda nagy! De én félek a naccságától.

De hát Jim csak emberi lény volt, a kísértés nagysága meghaladta erejét. Letette a vödört, és

kezébe vette az üveggolyót, de a következő pillanatban már égő, megtépett füllel, kiporolt nadrággal, rohanva vitte a vödört. Tom nagy buzgalommal meszelt, Polly néni pedig papucsát kezében lóbázva, szemében diadalmas tűzzel visszavonult a csataterrről.

Tom buzgalma semeddig sem tartott. Eszébe jutott minden aznapra tervezett játék, móka, és bánata csak növekedett. Tudta, hogy minden pillanatban itt lehetnek a fiúk, mennek kirándulni, csatangolni, és mindenféle viccet fognak csinálni vele, mert neki dolgoznia kell. [...] Egyszer csak ebben a sötét és reménytelen pillanatban ragyogó ötlete támadt. Újra felvette a meszelőt, és csendesen nekilátott a munkának. Már fel is tűnt ekkor Ben Rogers, éppen az, akinek a gúnyolódásától leginkább tartott. Vigan ugrált feléje, annak jeléül, hogy szíve gondtalan, és büszke várakozás feszíti. Almát evett, s melléje időnként dallamosan felüvöltött. Üvöltését mély hangú bűgással váltogatta: gőzhatót játszott. Amint közelebb ért, félgőzt adott, a kormányrúddal az utca közepére vezette hajóját, majd kecses ívet leírva, teljes méltósággal és nagy szakérte-

lemmel partot ért, éppúgy, mint a három méter mély járatú Big Missouri gőzös, melynek ebben a pillanatban ő volt a kapitánya, legénysége, gőzszirénája és hajója is egy személyben. [...]

Lassan és óvatosan fogott hozzá a kikötéshez. [...] „Horgonyt vetni, fiúk! Gyerünk, gyerünk! Csingiling! – vezényelt. – Állj a gépekkel!” – harsogott egyre, aztán mindent elnyomott a kiáradó gőz sistergése.

Tom nyugodtan meszelt tovább. Tudomást sem vett a gőzösről. Ben egy pillanatra csodálkozva nézte, majd megszólalt:

– Kitoltak veled, mi?

Semmi válasz. [...]

– Kaptál jó munkát. Hogy ízik, mi? – szólott újra Ben.

– Te vagy, Ben? Észre sem vettelek.

– Megyek fürdeni, nem jössz? Persze, majd elfelejtettem, te inkább dolgozol! Ugye?

Tom egy darabig szótlanul nézte.

– Mondd: mit értesz tulajdonképpen munka alatt? – kérdezte végre.

– Ezt a meszelést például.

Tom bemártotta a meszelőt, és közömbösen felelt:

– Lehet, de az is lehet, hogy a meszelés nem munka. Egy biztos, nekem tetszik.

– A végén még bebeszelnéd nekem, hogy szívesen dolgozol.

Tom csak meszelt szakadatlanul.

– Mi az, hogy szívesen! Csak azt mondd meg, miért ne csinálnám szívesen? Azt hiszed, mindennap meszelhetek kerítés?

Ez persze mindjárt más színben tüntette fel a dolgot.

Ben abbahagyta az almarágást. Tom nagy lendülettel húzta végig a meszelőt a kerítésen, föl-le, föl-le, hátralépett, hogy lássa az eredményt, itt-ott kiigazította munkáját, majd újra megnézte az összehatást. Ben percről percre nagyobb érdeklődést áruelt el,

mindjobban figyelt, és egészen belemerült a munka szemlélésébe. Egyszer csak megszólalt:

– Tom, hadd meszeljek egy kicsit.

Tom pillanatra habozott, már-már beleegyezett, de hirtelen megváltoztatta véleményét.

– Sajnálom, Ben, nem tehetem. Tudod, Polly néni szörnyű kényes erre a kerítésre. Hát még itt az utcán! Még ha a kertre nézne, nem szólnék semmit, és neki se lenne kifogása ellene. De igazán nagyon kényes erre a kerítésre, igen szépen kell kimeszelni, és fogadjunk, hogy ezer meg ezer, kétezer fiú közt sincs egyetlenegy se, aki annak rendje-módja szerint megcsinálná!

– Nem igaz, eressz engem, hadd próbáljam meg! Csak egy kicsit eressz. Én biztos hagynálak meszelni. Na, eressz, Tom!

– Isten bizony, szívesen engednék, Ben, de Polly néni nem hagyná. Jim is akart meszelni meg Sid is, de Polly néni nem engedte őket se. Látod, Ben, enyém a felelősség! Képzeld, ha akármilyen történe meszelés közben...

– Marhaság! Úgy fogok vigyázni, mintha te meszelnél. De add már ide, hadd próbáljam meg! Ne, itt van a fél almám is!

– Hát... nesze! De nem, Ben, inkább nem. Félek...

– Ugyan, itt az egész alma!

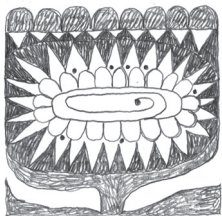
Tom keserű pofával adta át a meszelőt, de szíve vidám volt. És mialatt a kiérdemesült Big Missouri gőzös a forró napon arca verítékével dolgozott, a volt meszelőművész a közeli árnyékban egy hordón pihent, lábát a levegőbe lógatta, almáját rágta, és azon tűnődött, hogy keríthetné hálójába a többi ártatlant. Mert áldozatokban nem volt hiány. Egész sereg gyerek jött, hogy Tom munkáján mulasson, és ott maradt... meszelni.

Mikorára Ben megunt volna a munkát, Tom már „elcserélte” a következő részletmeszelést egy tűrhető állapotban levő papírsárkányért Billy Fisherrel, utána Johnny Miller következett, aki a ráeső részt egy döglött patkányért vette meg, amely egy hosszú madzagra volt kötve, hogy körbe lehessen forgatni.

Így ment ez órákon át, és mire a délután vége felé járt, Tom, aki még reggel földhözragadt szegény fiú volt, valósággal dúskált a „kincsekben”. [...]

Ezek után Tom már nem tartotta reménytelennek az életet. Tudtán kívül felfedezte az emberi cselekedetek egyik örök rugóját. Nem kell mást tenni, ha kíváncsossá akarunk varázsolni valamit – akár felnőttekről, akár kisfiúkról legyen szó –, mint nehézségeket gördíteni kívánságuk elé.

Versforgó

Móricz Zsigmond

A póruljárt farkas

Volt egy farkas, szörnyű éhes,
Szörnyű éhes, szörnyű mérges.
Elindult vadászni,
Bár alig bírt mászni,
Olyan éhes volt szegény
Bús legény.

Megy, mendegél, meg-megáll,
Lúdcsapatra rátalál.

– Adjon isten, ludaim,
Jól vezettek utaim.
Jó egészséget tinektek,
Tudjátok, hogy most megeszlek?

– Adjon isten neked is,
Farkas bácsi, vén hamis.
Már ha muszáj, mi nem bánjuk,
Csak azt az egyet kívánjuk:
Hadd gágogjunk utoljára,
Öreganyánk nótájára.

– Giá-gá-gá! – így a farkas,
A farkas is tódít rajta.
– Au-vau! – énekel,
S hess! – a liba szárnyra kel.

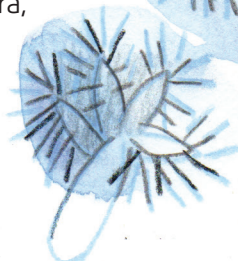
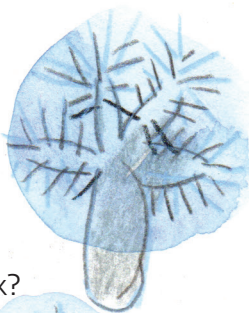
Ének végén hogy megáll,
Friss pecsenye messze száll.
– Tyú, az apám se volt kántor,
De a fia se lesz mászor.
Soha többet ily galibát,
Ének nélkül eszem libát.

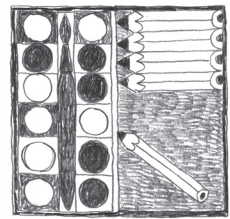
Megy, mendegél, meg-megáll,
Tarka tehént megtalál.

– Tarka tehén, jó étvágyat,
Gyomromban van vetve ágyad.
Búcsúzz el az istenedtől,
Mert megeszlek mindenestől.
– Ha megeszel, rajta lelked,
De csak előbb gyohontass meg.
– Azt megteszem. – Áll két lábra,
Keresztet vet szent hasára.
Tarka tehén fejét szegi,
Nekiszalad, felökleli.
– Au! – Az apám se volt pap,
De a fia se lesz holnap!

Megy, mendegél, meg-megáll,
Szürke lóra rátalál.

– No, szürke ló, hál' istennek,
Csakhogy itt vagy, megehetlek!
– Ha megeszel, még azt tedd meg,
A patkómat igazítsd meg.
– Hamar, mert már éhes vagyok.
– Hátulsó bal lábon kotyog. –
Míg a farkas nézi, fogja,
A szürke ló fejen rúgja.
Hej, az apja se volt kovács!
Farkasnak se kell már tanács.

Kilesto

ÚGY TETSZIK, HOGY JÓ HELYEN VAGYUNK ITT

Magyar népdal

1. Úgy tet - szik, hogy jó he - lyen va - gyunk - itt. Úgy tet - szik, hogy más - kor is vol - tunk itt.
2. Vég - bú - csunk - nak ha - mar vé - ge lé - szen. Sze - gény le - gény a - kár - mer - re mé - gyen.

Mu - las - sunk hát egy vagy két ó - rá - ig, Vég - bú - csún - kat míg ki nem ad - ják itt.
A - kár - mer - re for - dít - ja ka - lap - ját, Sze - gény le - gény így é - li vi - lá - gát.

SZÉLES A BALATON VIZE

Magyar népdal

1. Szé - les a Ba - la - ton vi - ze, kes - keny a híd raj - ta.
Ne menj ar - ra, kis - an - gya - lom, mert le - e - sel ró - la.

Nem e - sek, nem e - sek én a Ba-la-ton vi - zé - be, In-kább e - sek, kis-an-gya-lom, vé - led sze-re - lem - be.

2. Mindenkinek van kedvese, csak énnékem nincsen.
Elrabolta a Balaton az én kedves kincsem.
Megkérdezem tőle, há' vitte, melyik szélére?
Kedvesemért elmennék én a világ végére.

3. Nem zörög a nyárfalevél, ha a szél nem fújja,
Nem beszélnek, kisangyalom, ha igaz nem volna.
Tilos a szerelem, félek a drága jó anyádtól,
Azt beszélnek a faluban, váljunk el egymástól.

ADOTT ISTEN SZEKERET

Magyar népdal

1. A - dott Is - ten sze - ke - ret, Sze - ke - rem - nek ke - re - ket.

Ü - ve - gem - nek fe - ne - ket, Ab - ból i - szom e - le - get.

2. A doktor is azt mondta,
Bort igyam én, ne vizet,
Mert a vízben béka van,
Életemnek vége van.
Bort iszom én, nem vizet,
Ez vidámít engemet.

3. Adjon Isten minden jót,
Diófából koporsót,
Boszorkánynak lapátot,
Vak koldusnak kabátot,
Vén asszonynak meszelőt,
Énnékem hú szeretőt.

Zelk Zoltán

Vers a két kis fókáról

Északsarki cukrászdába,
ami éjjel-nappal zárva,
minden reggel s délután
beállít egy fókafiú
és vele egy fókalány.
Mit esznek a fókák?
Jégből sültött tortát!
Hóból főzött kakaót:
az is csak a mindig zárva
Északsarki cukrászdába
kapható!

Móra Ferenc

Kecskebál

A kécskei kecskének
– mek-mek-mek –
baja esett szegénynek
– mek-mek-mek –,
belehágott a villába,
beledagadt a bal lába
– mek-mek-mek.

A békához elfutott
– mek-mek-mek –,
varrjon néki papucsot,
– mek-mek-mek –
abban nem fáj majd a lába,
elmehet a kecskebálba
– mek-mek-mek.

A béka szót fogadott
– mek-mek-mek –,
varrt papucsot, jó nagyot
– mek-mek-mek –
kövér lapu leveléből,
onnan szedte a tószélről
– mek-mek-mek.

Örült neki a kecske
– mek-mek-mek –,
szakállát rezgettette:
„Mek-mek-mek –
a kécskei kecskebálon
fogadom, hogy nem lesz párom
– mek-mek-mek!”

Zigány Árpád

Menyasszony lett a cirmos

No, még ennél furcsább dolgot
nem láttam életemben:
azt se tudom, hová legyek
szörnyű nagy nevettemben!

Nézzétek csak meg a cirmost,
menyasszony lett belőle:
milyen kényes, milyen cifra,
most megy az esküvőre!

A kezében nagy bokréta,
koszorú van a fején:
uszályát utána hordja
egy piciny cirmos-legény.

IRKA 2017/3

Mikor fekszel, ő akkor kél.
egyszer egész, máskor csak fél.
Nincsen tüze, mégis lámpás,
a vándornak szinte áldás.

Tollazatom színes, pompás,
megismétlem a mondókád.

Szürke színű a bundája,
hosszú, vékony farkincája,
finom sajt a vacsorája,
ravasz macska les reája.

Tavasszal kap levelet,
s ősszel küld csak választ,
de nem egyet,
nem is kettőt,
hanem sok-sok százat.

Erdőn lakik őlordsága,
rőt vörös farka, bundája,
ravaszdi a titulája.

Százféleképp elkészítheted,
ezerféle ízben ismerheted,
eheted sültve, főve,
tavasszal vedd a földbe.

Két füle van,
mégsem hall.

Akkor vagyok legmelegebb,
amikor hideg van.
Akkor vagyok leghidegebb,
amikor meleg van.

Sós, avagy édes,
tenger vagy tócsa,
ha nincs egy csepp se –
kész katasztrófa.

De ha túl sok van,
attól is félünk,
homokzsákokkal
házakat védünk.

Négy keréken gurungázik,
aki bent ül, sose ázik.

Az vagyok, ami vagyok,
de mégsem vagyok, ami vagyok.
Mert ha az lennék, ami vagyok,
nem lennék az, ami vagyok.

Szépnek tart felnőtt és gyerek,
pedig csúf hernyóból kelek.

Gyümölcs vagyok, édes vagyok,
ha megértem, piros vagyok.
Télen elrejt jól a kamra,
mi is volnék, ha nem...?

Ismerek két péket,
de furcsák, nézzétek!
Az egyik nappal süt,
a másik éjjel süt,
mégisincs kenyérük.

Bármerre jársz, mindig követ,
s hiába dobsz felé követ,
nem ijed meg, el nem szalad,
hogyha megállsz, ő is megáll,
s ha elindulsz – veled halad.

(p|oH)

(l|p|o|p|o|d)

(r|e|t)

(f|a)

(r|o|k|a)

(p|u|o|b|u|n|d|a)

(f|a|z|e|k|)

(p|i|n|c|e|)

(z|v|)

(a|u|t|o|)

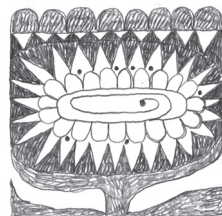
(z|s|z|e|s|z|)

(p|l|l|u|d|l|l|o|)

(a|l|u|p|a)

(N|a|p|é|s|H|o|l|d|)

(a|r|n|y|é|k|)

Versforgó

Pető Kovács Júlia

Mehjik?

No most mi lesz? Itt döntsük el,
mi legyen az örök évszak?
Abba a nagy aranykönyvbe
a tündérek meg a manók
ugyan bizony – mit is írtak?

– Tavasz legyen!
Ibolyával, hóvirággal,
gyöngyvirágos, kankalinos,
tojásfejű tulipánnal.

– Legyen inkább nyár, de forró!
Sárgafejű napraforgó.
Tó vizében úszkálgasson
Peti, Petra, Panni, Palkó.

– Ősz legyen, sok sárga levél!
Diószüret, szőlőszüret!
Hemperegjünk az avarban,
hadd fújdogáljon az őszi szél.

– Tél legyen!
Köszöntselek jégvirággal
hóember répaorrával.

Weinrauch Katalin

Hajnalkiáltó

Fakó hangú
öreg varjú
kiáltja a hajnalt.

Hangja lehull,
sötétbe fúl:
rá a nap nem hallgat.

Mérgesen szól:
m'ért nem bízol,
te pirkadat, bennem?!

Kakas helyett
ébresztelek,
ő kért meg rá engem.

Kakas uram
egyhuzamban
már egy hete mulat.

kézfogó van
jóságéknál,
nősitik a nyulat!

Szép hangomra,
károgóra,
hajnal, ha nem hallgatsz:

megbánod még,
álomszuszték,
mert sötétben maradsz!

IRKA 2017/3

Meske

Hans Christian Andersen

A HAJDINA

Ha nyári vihar után kimegyünk a határba, de sokszor látunk feketére perzselt szántóföldet! Olyan a föld, mintha lángfolyam ömlött volna át rajta, s a parasztok azt mondják: „beleütött az istennyila”. De miért ütött bele? Nekem elfecsegte egy veréb, az meg egy vén fűzfától hallotta, amely ott állt, s ott áll mind a mai napig egy hajdinaföld szélén. Tekintélyes, öreg fűzfa, ha görbe is már a dereka. A törzse már odvas, fű meg vadszeder sarjad ki belőle, koronája meghajlik, vesszői a földet söprik, mintha hosszú, zöld haja volna.

Körülötte rozs meg árpa bólogat, még zab is, igen, rezgő kalászu zab, amely ha érik, olyan, mintha egy parányi fán apró kanárimadarak üldögélnének. Nőtt, érett az áldott gabona, s minél súlyosabb lett a kalásza, annál mélyebbre hajtotta szelíd, alázatos fejét.

De volt ott egy darabka föld, éppen a vén fűzel szemben, amelyen hajdina termett. Bizony, a hajdina nem hajtott fejet, mereven állt, és büszkén fölvetette a fejét.

– Érek én is annyit, mint a gabona kalásza – mondta gőgösen –, s még szebb is vagyok, virágaim pompásak, mint az almavirágok, örül a szem, ha rám néz meg a családomra. Láttál-e már nálunk szebbet hosszú életedben, te vén fűzfa?

Az öreg fűz lassan bólogatott, mintha azt mondta volna: „Bizony, láttam!” De a hajdina még magasabbra vetette hiú, gőgös fejét, s azt mondta magában: „Ostoba, vén fa! Olyan öreg már, hogy fű sarjad a derekából!”

Hirtelen vihar kerekedett, vad nyári vihar; a mező virágai szorosan összecsuhtak kelyhüket, vagy lehajtott fejjel várták, hogy elvonuljon fölöttük az ítéletidő. De a hajdina a vihar előtt sem alázkodott meg, büszkén nézett a magasba.

– Vigyázz, hajtsd le a fejedet! – intették a virágok.

– Én nem szorulok rá – felelte dölyfösen a hajdina.

– Fogadd meg a szavunkat, hajtsd le a fejed!

– kiáltotta a gabona. – Közeleg a vihar angyala, röptik sebes szárnyai. És a szárnyai leérnek a felhők

közül a földre, s mielőtt még kegyelemért könyöröghetnél, feketére perzsel.

– Csukd össze a szirmaidat, hajtsd le a leveleidet! – figyelmeztette a vén fűzfa. – Ne nézz a villámfénybe, ha átcikázik az égen, ezt még az emberek sem merik, mert a meghasadó égen belátni a mennyországba, de bele is vakulhatnak a nagy fényességbe. Hát még velünk mi lenne, fákkal, növényekkel, akik sokkal silányabb istenteremtényei vagyunk?

– Silányabbak? – méltatlankodott a hajdina. – Majd én megmutatom neked, hogy benézek a mennyországba!

Olyan hiú volt és olyan gőgös, hogy meg is tette. Sustorgó villámok hasogatták az eget, kék lángba borult tőlük az egész mindenség.

Nagy sokára elvonult a vihar, a gabonafélék meg a mező virágai esőtől mosdatva, üdén hajladoztak a megfrissült levegőben. Csak a hajdinát perzselték koromfeketére a villám tüze. Holt gyom lett a mezőn.

Az öreg fűzfa lassan lengette hosszú ágait a szélben, keskeny zöld leveleiről esőszemek gyöngyöztek, mintha a fa könnyei lettek volna. A verebek meg is kérdezték tőle:

– Mért sírsz, öreg fűz? Örülj az áldott természetnek, nézd, kisütött a nap, nézd, vonulnak a felhők! Érzed a virágok, bokrok illatát? Miért sírsz, öreg fűzfa?

Akkor a vén fűzfa elbeszélte nekik, milyen gőgös és öntelt volt szomszédja, a hajdina, s hogy büntette meg a természet, mert a büntetés soha sem marad el.

Én ezektől a verebektől hallottam a hajdina történetét, amikor egy este megkértem őket, meséljenek valamit.

Kiss Lehel

Őszi sóhaj

De jó volna nem fázni,
Ülni nyakig nyárban,
S csúszdázni, vagy akármi...!
De most köd leng, sár van.

Árva lesz a játszótér,
Haj, hónapok hosszát.
Aki virgonc, csak a szél:
Hintát nyikorogtat.

Ha hintázik, hintázzon!
Én csak egytől félek:
Ha eljövök a nyáron,
Már bele se férek.

Gyulai Pál

A szél és a nap

Egykor régen szél úrfival
Fogadott az öreg nap:
Egy vándor köpenyét melyik
Lophatná le hamarabb.

Jött a szél s magát fölfúván
Zúgott-búgott; mint csak tudta,
A köpenyt úgy húzta, fútta.
Hát a vándor mit csinál?
Előbb ugyan félelmében
Ijedten kap fűhöz-fához,
De a köpenyt majd a vállhoz
Szorítgatja s odébbáll.

Mosolyog az öreg nap,
S hő sugárral, fényes-szépen
Megindul a tiszta égen.
Hát a vándor mit csinál?
Lassabban megy, meg is izzad,
A meleget alig állja,
Majd a köpenyt földhöz vágja,
S hogy pihenjen rajt', megáll.

Egykor régen így nyeré meg
Szél úrfit az öreg nap;
Többet ésszel, mint erővel,
Így közel, úgy hamarabb.

Móra Ferenc

Zúgó patakon

Zúgó patakon
A vízimalom...
Mikor kelepel,
El-elhallgatom.

Ahogy fut a hab,
Beléje akad,
Kattogva neki
Dölyfös szavakat:

„De nagy hatalom
A vízimalom!
Elállom utad,
Ha én akarom!”

A csacska patak
Azt csobogja csak:
„Addig kelepelsz,
Míg én hajtalak!”

BIBLIAI ÁBÉCÉ

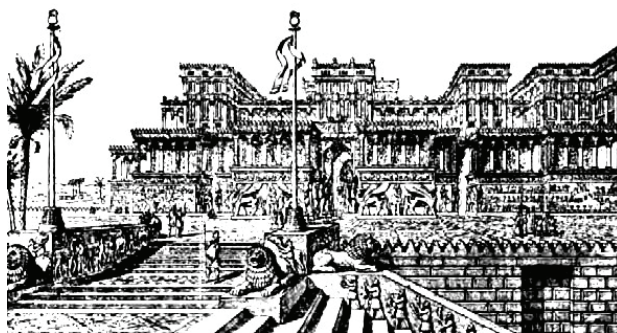
Szabadság. Az ószövetségi korban az embereket gyakran ejtették foglyul vagy hurcolták el rabszolgának. A zsidók maguk is rabszolgák voltak egykor Egyiptomban. Ezért a szabadság különösen drága lett számukra és örömmel olvasták Ézsaiásnak a szabadságról, a felszabadulásról szóló szép jóvondolását. Az *Újszövetségben* a szabadság fogalma új értelmet nyert: szabadulást a régi, bűnös életmódból. Jézus ezt az újfajta szabadságot hirdette és ezzel ajándékozta meg a benne hívőket. A bűneiktől szabadítja meg az embereket. Ennek elfogadásához azonban igazi büntudat és őszinte bűnbánat szükséges. Ezt már nem szívesen hallgatták zsidó kortársai, s ma sem hallgatják szívesen azok, akik nem akarnak a kegyelem erejéből leszámolni a bűneikkel.

Szadduceusok. A farizeusokkal szembenálló vallási vezető csoport Jézus és az apostolok korában. Attól a Cádók paptól származtatták magukat, aki mindvégig hűséges volt Dávidhoz s aki királlyá kente fel Salamont. Papi párt volt, s a konzervatív irányzatot képviselte a nagytanácsban. A farizeusokkal szemben nem hittek a feltámadásban, s a két párt gyakran villongott egymással. Jézus elítélésében azonban összefogtak és egyek voltak, mivel a szadduceusokat is érzékenyen érintette, hogy Jézus kiűzte a templomból a pénzváltókat és árusokat. Pál apostol ellen is együttesen léptek fel, de Pál a nagytanácsban éppen a feltámadás hitének felvezetésével támasztott megoszlást közöttük.

Szanballat. Szamária kormányzója volt a zsidók Babilonból való visszatérése idején. Amikor Nehémiás vezetésével újból fel akarták építeni Jeruzsálem falait, Sanballat előbb szép szóval, majd megfélemlítéssel, végül erőszakkal akarta megakadályozni őket ebben. Nehémiás hűsége és kitartása azonban megghiúsította minden kísérletét. A várfal felépült.

Szanhérib. Assíria királya Kr. e. 705–681 között. Ezékiás, Júda királya idején Jeruzsálem ellen vonult, s mivel Ezékiás képtelen lett volna megvédeni a várost, 300 talentum ezüstöt és 30 talentum aranyat vetett ki rá hadisarcként. Újabb támadási kísérlete Ezékiás imádságára az Ézsaiásnak kijelentett isteni üzenet szerint úgy hiúsult meg, hogy az asszír táborban az Úr angyalának csapására valamilyen vész ütött ki, és 180 000 ember halt meg. Erre Szanhérib visszavonult Ninivébe, s ott a saját fiai ölték meg. Utódja fia, Ésarhaddón lett.

Szárdisz. A *Jelenések könyvében* szereplő hét ázsiai gyülekezet egyike. E gazdag város jóléte és kényelme az elvilágiasodás nagy kísértését jelentette az itt élő kis keresztény gyülekezet számára. Ezért szól így Jézus figyelmeztető üzenete a gyülekezethez: „Tudok a cselekedeteidről, hogy az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy. Ébredj fel és erősítsd meg a többieket, akik halódóban vannak, mert nem találtam cselekedeteidet teljesnek az Istenem előtt. Emlékezzél tehát vissza, hogyan kaptad és hallottad; tartsd meg azt és térj meg!” (Jel 3, 1–6)

Így nézhetett ki Szanhérib palotája Ninivében

Szekér. Az ószövetségi korban az ökörvontatású nehéz, zárt vagy küllös kerekű faszekerek voltak a leggyakoribb járművek. A lapos szekéraljat aratáskor magasra lehetett rakni a föld terméseivel. Különleges szekeret készített a szövetség ládájának szállítására.

Szela. Ez a szó mintegy hetvenszer fordul elő a zsoltárokbán. Valószínűleg valamilyen zenei utasítás lehetett, esetleg szünetjel, vagy jelzés arra, hogy itt hangosabb szóval és imára felemelt kézzel kell énekelni az éneket a közös istentiszteleten.

Szeleukia. Földközi-tengeri kikötő Szíriában. Antiókhiai megbízatásuk után itt szállt hajóra Pál, Barnabás és János Márk az első missziói útra.

Szentély. Isten imáadásának a helye. Az első szentély Izraelben a szent sátor, vagy a „kijelentés sátora” volt. Ebben vitték magukkal pusztai vándorlás idején a szövetség ládáját a *Tízparancsolat* kőtábláival és Áron kivirágzott vesszejével. Az ígért földjén is sokáig ez a sátor volt az imádat helye. Először Salamon épített templomot az Úrnak, s ennek hármass beosztása volt: a pitvar a szent gyülekezet számára, a szentély az áldozati oltárral a papok számára és a kárpit mögött a szentek szentje a kerubokkal (angyalokkal) borított szövetség ládájával. Ide csak a főpap léphetett be, s ő is csak egyszer egy évben. Jézus kereszthalálakor a templom kárpitja meghasadt, mégpedig felülről lefelé. Ettől az egyszer s mindenkorra szóló áldozattól fogva a Krisztusban hívőknek szabad bejárásuk van – Krisztus által – a szentélybe, a szentek szentjébe, Isten színe elé.

Cecil Northcott *Bibliai lexikon* gyerekeknek c. könyve nyomán

AZ ÁLLHATATOSSÁG

A babiloni király három királyi származású ifjút vitetett Izrael földjéről udvarába. A három közül Dániel tűnt ki legjobban okosságával, ügyességével és tudásával. Istenhez és vallásukhoz hűségesek voltak. Állhatatosságuktól a királyi palota fénye sem tudta elcsábítani őket.

Történt egy alkalommal, hogy a király arany-szobrot emeltetett udvarában. Megparancsolta valamennyi udvaroncnak, hogy ezt a bálványt imádják. Természetesen ez a rendelkezés vonatkozott Dánielre és társaira is. Ők azonban tudták, hogy hűséggel és állhatatossággal tartoznak a jó Istennek. Azt is tudták, hogy Isten csak egy van, és ez az Isten nem hagyja el őket. Ezért megtagadták a bálvány imádását.

A király nagy haragra gerjedt, és megparancsolta, hogy Dánielt és társait zárják az oroszlánok ketrecébe. Ez meg is történt. Az oroszlánok azonban nem bántották a három férfit. A ketrecben Dániel volt vigasztalója és bátorítója társainak is. Olyan lelkierőt adott a két másiknak, hogy ők is legyőzték a vadállatoktól való félelmüket.

A király, mikor látta, hogy a vadállatok nem tépték szét Dánielt és társait, másnap tüzes kemencébe vetette őket. Bántódásuk itt sem lett, és a király nagy megdöbbenéssel látta állhatatosságukat, amellyel hitükhöz és Istenükhöz ragaszkodtak. Többet nem kívánta, hogy a bálvány előtt áldozzanak.

A PRÓFÉTÁK

Salamon király halála után a zsidóság pártoskodás miatt két országra szakadt: Izrael és Júda országára.

Királyai nem tisztelték az Istent, hanem bálványokat imádtak. A nép látta a rossz példát. Az emberek úgy cselekedtek, mint királyaik. Bálványokat tiszteltek.

Ebben a viharos időben Isten prófétákat adott a népnek. A próféták erkölcsös és tisztalelkű férfiak voltak, kik tanították a népet. Ha kellett, ostromozták is az embereket és igazmondásukban nem féltek a királytól magától sem. Többször nyilvánosan felszólították a királyokat, hogy hagyjanak fel fertelmes bálványozásukkal. Nem lehet csodálni, hogy a királyok haragudtak a prófétákra. De ezek nem ijedtek meg, mert tudták, hogy Isten velük van. Ilyen próféták voltak:

Illés. Akháb király idejében élt. Ez a király bálványimádó volt és népével is kegyetlenül bánt. Illés próféta ezt félelem nélkül a szemére vetette. A

király ezért meg akarta öletni, és Illés menekülni volt kénytelen. Kegyetlen harcot folytatott a Baál papok ellen.

Ézsaiás. E kiváló próféta arra intette népét, hogy hagyjanak fel a hiábavaló külsőségekkel. Ezeknél sokkal fontosabb az igazi szeretet, a jócselekedet, a gyengék gyámolítása.

Vallástalan romlottságáért korholta a népet Jeremiás. Jeruzsálem pusztulását is megjósolta, de népe nem tért meg. Jeruzsálem pusztulása után keserűen sírt e nemzeten.

A zsidó népet Babilon királya legyőzte és fogságra vetette. A fogságban szenvedő népet Ezékiel vigasztalta. Hirdette, ha a nép megtér gonzságából, Isten megszabadítja.

Benczédi Pál: *Bibliai történetek gyerekeknek*

flittanos

Pósa Lajos

IMÁDSÁG

Hálát adok, én Istenem,
hogy jóságod dicsérhetem.
Őrző szemed mindig rajtam,
sose hagysz el semmi bajban.
Gondod van egy harmatcseppre,
mint a zúgó tengerekre.
A kis bogárt csak úgy látod,
mint az egész nagy világot.
Ha nézek a csillagokba:
téged dicsér mind ragyogva...
Én is, én is gyöngé porszem,
veled kelek, veled fekszem,
te vagy lelkem foglalatja:
mindnyájunknak édes atyja!

IRKA 2017/3

Szemezgetés az Irkának sok évvel ezelőtt beküldött versekből

HIDEG TÉL

A szél csendesen fújdogál,
A sok fa reszketve áll.
Kopárok, szinte élettelenek,
Szomorúan állnak, várják a meleget.
Az egyik ágra fáradt madár száll,
Nagyon fázik, s nagyon éhes már.
Összehúzza magát, szomorúan néz:
Vajon mikor ér véget már a tél?

Iván Izolda, 7. oszt., Dercen, 2001.

TALÁLÓS KÉRDÉS

Kék mezőben szép arany nyáj legelész,
mellette egy fényes pásztor heverész.
Nappal, ha keresem,
sehol meg nem látom,
éjszaka, ha felkelek,
minden percben látom.

(Az ég, a csillagok, a Hold).

Szverenku Ernő, 1. oszt., 2001.

TÉL

Zúzmara az ágon,
kis veréb a fákon.
Gyerekek az udvaron,
szánkóznak a nagy havon.
Ej, gyerekek, nocsak-nocsak,
a kis verebek éhen halnak.

Friss magot az etetőbe,
segítsünk a didergőknek!
Jóért mindig jót várhatunk...
Múlik a tél, jön a nyár,
s dalaikat hallod már.

Tibor Nikolett, 6. oszt., Beregújfalu, 2001.

A KÖNYV

A könyv útitárs az életben.
Sokat tanulsz, okulsz belőle.
Minden könyv jó utat mutat.
Olvasd a könyvet,
mert ő a legjobb barátod!

Csikos Szabina, 6. oszt., Tiszaújhegy, 2001.

CSENGETTYŰSZÓ

Csenget a csengettyű,
Iskolába kell menni.
Hamar felöltözünk,
Hogy iskolába mehessünk.

Az iskolában tanulunk
És jót játszunk.
Hazamegyünk –
Jót ebédelünk.

Csenget a csengettyű,
Iskolába kell menni.
Hurrá, hurrá, hurrá, hó!
Iskolába járni jó!

Birta Viktória, 6. oszt., Mezővári, 2001.

KÖRFORGÁS

Múlik a tél, jön a tavasz,
Elmegy a tavasz, itt a nyár.
Múlik a nyár, jön az ősz,
Elmegy az ősz, itt a tél.
Így telik el egy szép év.
Nézd csak, nézd a tavaszt,
De szép, de gyönyörű!
Erdők fölött, fák fölött
Hozza a meleg levegőt.

Lucsánec Olga, 5. oszt., Tiszakeresztúr, 2001.

Kovács Rebeka Zsuzsanna, Mezőgecse

A következő verseket a Nagydobronyi Középiskola tanulóitól kaptuk. A leveletek érkezése után sajnos elkeveredett, de köszönjük az alkotásokat, s reméljük, nem haragszotok, amiért várnotok kellett a megjelenésükre.

MI LEGYEK, HA NAGY LESZEK?

Mi legyek, ha nagy leszek?
Építész vagy mérnök?
Énekelni is akarok,
vagy talán a kerti munkát választom.
Lehetnék mindez,
de inkább táncolok, és folytatom.

Katona Réka-Marianna

ORGONA

Orgona, orgona, fehér és lila.
Szédítő, bódító, kellemes illata.
Díszíti, szépíti a szobát,
szeretem nagyon az illatát.
Amikor a szobámban látom,
én már a tavaszt várom.

Gábor Viola

HÓVIRÁG

Hóvirág, hóvirág, tavasz első virága,
te vagy az a virág,
mely elsőnek jelen meg a tavasz vidámságára.
Te jelensz meg elsőnek, meghozod a tavaszt,
remélem, sokáig a kertemben maradsz.
Szeret téged minden ember, illatod csodás,
veled együtt jön a Húsvét, indulhat a locsolás.

Orosz Fruzsina

MINI

Mini volt a kertem.
Mini vagyok én is.
Mini lett a kocsi.
Mini lettem én is.
Mini kiskert, locsolom,
Mini víz, ezt pocsolom.
Mini a házam, ó, de kicsi!
Gyerekkorban minden mini!

Dókus Vivien

PILLANGÓ

Pillangó röpköd égen s földön.
Szárnya megcsillan az égi fényben.
Színes, fényes tünemény.
Kecses szárnyú égi fény.
Isten áldotta angyallét.

Mező Veronika

SZIVÁRVÁNY

Szivárvány, szivárvány, oly színes és szép.
Nyalókára hasonló, égi tünemény.
Eső után bújsz elő az égen.
Mindenki szeret, örömet hozol nékem.

Barkaszi Barbara

Barta Melánia, Déda

Bakancsos Szabina, Csoma

Postabontás

Köszönjük a „rajzmestereknek”, hogy újra elhalmoztak bennünket alkotásaikkal. Reméljük, hogy a továbbiakban is legalább ennyi szép és különleges rajz érkezik majd az Irka szerkesztőségébe.

A 2017/2. SZÁM REJTVÉNYEINEK MEGFEJTÉSE

Névkereső: Jankó.

Szólancok: galamb, mosó, szappan, óra.

Rejtőzködő madarak: szarka, sas, cinke, héja, gém, kuvik, veréb.

Sudoku:

4	1	2	3
3	2	4	1
1	4	3	2
2	3	1	4

3	2	4	1
4	1	2	3
2	3	1	4
1	4	3	2

A helyes megfejtést beküldők közül Doktor Anna (Beregrákos), Szekunda Mátyás (Beregszász), Bartha Melánia (Déda), Kovács Rebeka Zsuzsanna, Kovács Zoltán (Mezőgecse), Erdő Dávid (Tiszacsoma), Orosz Ramóna Ingrid (Beregújfalu), Sütő Barbara és Sütő Attila Alex (Kisdobrony) részesül jutalomban.

Szerényi Barbara, Déda

Szabó Zoltán, Nagyberég

Sütő Attila Alex, Kisdobrony

László Antónia, Salánk

Csecsulina Sztanyisláva, Csoma

20-20

Pótold a kérdőjelek helyére a megfelelő számokat úgy, hogy minden vízszintes sorban és minden függőleges oszlopban 20 legyen azok összege.

?	8	10	=20
?	?	9	=20
14	?	?	=20
=20	=20	=20	

A KEZDET A VÉG

A következő sorokban két-két állat nevét kell kitalálnod, melyeket egy közös szótag köt össze: a második meghatározásban szereplő állat neve az-
zal a szótaggal kezdődik, amelyikkel az első vég-
ződik. PL.: nagytestű ragadozó macskaféle (egyút-
tal sportruházati márka) / emberszabású = puma/
majom.

*Díszes farktolláról híres madár / föld-
túró, híresen rossz látású állat.*

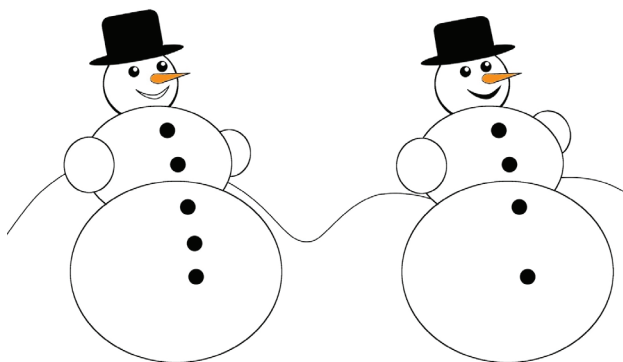
*Átalussza a telet / madár, ami ugrálva
közlekedik.*

*Házát a hátán hordja / légiesen könny-
nyű mozgású patás állat.*

*Cipőjéről Móra Ferenc írt verset / a vi-
lág leggyorsabb szárazföldi állata.*

KÜLÖNBBSÉGKERESŐ

A képen látható hóemberek első ránézésre teljesen egyformának tűnhetnek, öt apró részlet azonban különbözik rajtuk. Te megtalálod őket?

MILYENEK VAGYUNK?

Az állatok nevét egy-egy jelzővel kell kiegészíteni úgy, hogy mindegyik sorban egy konkrét állatfaj nevét kapd. PL.: ámbrás+cet = ámbráscet. Minden pont egy betűt jelöl.

B . b o . + banka =

V . . + macska =

H . g y . + kecske =

T . . é s + réce =

K . . a . . s + gém =

C . . . g . + kígyó =

V . . d . r + sólyom =

EGYESÉVEL

Ha a meghatározások alapján kitöltöd négybe-
tűs szavakkal a rejtvenyhálót, a kijelölt függőleges
oszlopban egy házikedvenc neve alakul ki. Segít-
ségként a magánhangzókat előre beírtuk.

1.	Ú		
2.		E	
3.	Á		
4.		Á	
5.		Í	
6.		Ö	
7.	É		A

1. Tíz kétszerese.
2. Idős.
3. Ez van a börtönök ablakán.
4. A polip végtagja.
5. A fekete, a piros, a sárga is ez.
6. Igás állat.
7. Gárdonyi keresztneve.

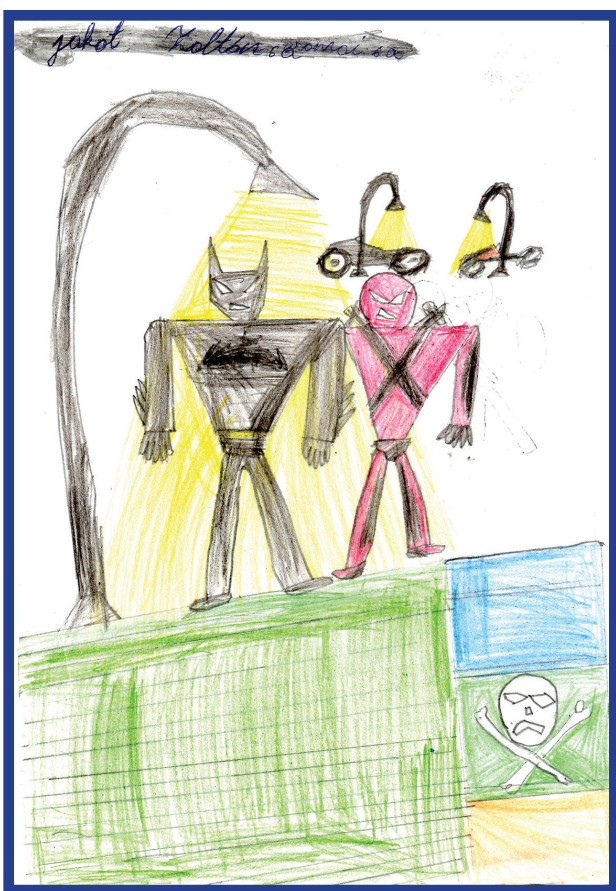
Pinte Júlia termés kiállítása, 4. oszt., Dobrony

Barta Melánia, Déda

Erdő Dávid, Csoma

Jakab Zoltán, Csoma

Kovács Zoltán, Csoma

A KMKSZ ISZ Tiszacsomai Alapszervezete idei rajzpályázatának győztes munkái. Minden nyertesnek és résztvevőnek szívből gratulálunk a csodaszép alkotásokért!

Kovács Zoltán – 1. helyezett

Kovács Rebeka Zsuzsanna – 1. helyezett

Jancsik Félix – 2. helyezett

Hajdu Barbara – 2. helyezett

Csecsulina Sztanyiszláva – 3. helyezett

Bakancsos Szabina – 3. helyezett